



# DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

## Vameșul și fariseul.

Doi oameni intră în biserică. Unul cu capul ridicat a mers înainte și oprindu-se a spus: „Dumnezeule mulțumescu-ți, că nu sunt ca și ceilalți oameni: jefuitori, nedrepti, preacurvari, sau ca și acest vameș.” Căci omul care sta, cu capul plecat la intrarea bisericii era vameș, pe când el făcea parte din tagma fariseilor. — „Postesc de două ori în săptămână; dau zeciuială din toate câte am,” — continuă fariseul. Ce infumurare, ce îngâmfare!

Iar vameșul cu ochii plecați își bătea pieptul zicând: „Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!” Simpatia noastră se întoarce imediat la sârmanul vameșul păcătos, dar cu sufletul plin de părere de rău și parcă și noi zicem: Dumnezeu fii milostiv lui..!

Și Isus, care a spus pilda aceasta, pentru cei cari se încredeau în sine adaugă: „Zic vouă, că s'a pogorât acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela. Căci tot cel ce se înalță, smeri-se-va: iară cel ce se smereste înalță-se-va.”

Evangelia aceasta conține o amenințare și o mângâiere de pe buzele cele mai sfinte. „Tot cel ce se înalță, smeri-se-va.” Aceasta e amenințarea încrezuților, semeșilor, orgolioșilor. Și nu degeaba a pronunțat Isus amenințarea aceasta, căci cei mai mulți, cari abia încep dibuind se meargă pe calea virtuților, întâlnind obstacolul infumurării, al încrederii în sine cad.

Ei nu văd harul lui Dumnezeu, — fără care niciun bine nu se face, — ci numai meritele lor, care fără grație divină n'ar exista. Și chiar gândindu-se la meritul lor, care e de multe ori imaginat, încep se disprețuiesc pe semenii lor. „Mulțumescu-ți Doamne, că nu sunt ca acest vameș” — țipă către cer

prin fiecare faptă și gândire a lor, din toți porii și toată ființa lor. Și atunci vine Domnul, — care a pedepsit pe îngerii încrezuți, care a vrut ca faptele înțeleptului Solomon la sfârșitul vieții lui să fie lipsite de înțelepciune, care a întunecat mintea mândrului Tertulian, ca din apărătorul credinței drepte să devină vestitorul ereziei și care a săpat mormântul semeșului Napoleon, cuceritorului lumii pe insula Sf. Elena, — ca prin trăsnete și fulgere să le aducă aminte: Cel ce se înalță, smeri-se-va. Și atunci, târându-se în praf, trebuie să vadă micimea lor și aceea că faptele noastre cele mai bune și cele mai mari nu sunt altceva, ca reflectare grației dumnezeiești în sufletul nostru și precum într'o cameră întunecoasă înzădar punem o oglindă, nu vedem în ea nimic, așa nici în sufletul nostru, fără razele harului dumnezeesc nu se formează imaginile binelui. Istoria ne arată că după îngâmfarea și semeșia indivizilor și a societăților, imediat urmează pedeapsa prin cădere chiar pe terenul acela pe care s'au simșit mai tari. Ca să înconjurăm căderile asemenea, să nu ne încredem niciodată!

Dar evangelia aceasta este o caldă nădejde și mângâiere pentru cei umiliți, „Cel ce se smereste înalță-se-va.” Să ne aducem aminte de cuvintele aceste, când ni se pare că umilirile care ne ajung din partea semenilor noștri și din partea vieții nu le mai putem suporta. Atunci aceste cuvinte să ne dea putere, ca se putem fi tari până la sfârșit. Dar îi mângâie evangelia aceasta și pe păcătoși, căci le spune: Dacă ați greșit, veniți ca vameșul înaintea Domnului, și spuneți-i: Dumnezeu fii milostiv mie, păcătosului! Căci în faptele noastre mai mult, sau mai puțin toți semănăm vameșului, să-i semănăm lui și în pocăință și în smerenie, căci „cel ce se smereste înalță-se-va.”

dr. Irina Berinde

## Serbarea aniversării de zece ani a încoronării Papei Piu XI.

Duminecă, la ora 12, într-o serbare frumoasă a sărbătorit Agru-l din Sighet, al zecelea an de cărmuire glorioasă a Preafericitului Papa Piu XI peste Biserica lui Hristos.

Evenimentul care în lumea întreagă a fost obiectul celor mai strălucite sărbători, a fost vrednic comemorat și de tinărul nostru Agru.

Se vede, că Biserica Unită, în această asociație are un puternic și valoros organ de afirmare și propagare a ideilor sale. Serbarea de Duminecă, deși ese din cadrele unui modest început, este garanție, că în viitor orice eveniment din viața Bisericii, prin mijlocirea Agru-lui, va fi făcut conștiu și în sufletul credincioșilor Sfintei noastre Biserici.

Mulțumire Dlui Florent Mihaly, președinte programul publicat în numărul trecut al Duminecii s'a desfășurat, încă amplificat, într'un mod strălucit.

Sunt de remarcat din punctele principale vorbirea de deschidere ținută de Dl. Președinte, prin care îl glorifică pe celce mai înainte era învățatul profesor-preot Achille Ratti, apoi Arhiepiscop de Milano, Cardinalși nunțiu la Varșovia, iar azi Papa Piu al XI-lea, ca iubitor al naturii, turist neîntrecut și îndrăzneț și azi Capul Bisericii lui Hristos.

Frumos s'a manifestat corul bisericii Romano-catolice din localitate de sub conducerea Dlui Ștefan Kiraly, cântând în limba latină Imnul Papal, imn, care trebuie să-l învățăm și noi, cari nu numai după credință, ci și după sânge suntem romani.

Vorbirea festivă a Dlui fost Prefect Gavrilă Mihaly a fost o precizare cum nu se poate mai clară și hotărâtă a adevărului, că Petru a fost pus de Dl Hristos temelie a Bisericii Sale, că această putere a trecut și asupra urmașilor lui Petru, papii dela Roma. Vede ca principalul punct al programului Agru-lui, ca acest adevăr să se răspândească cât de mult în rândurile românilor catolici.

Celelalte puncte de program artistice executate de elevele liceului de fete, ai liceului de băieți, de membrii Reuniunii Mariane a școlii normale au fost la înălțime producțiilor școlare, dovedind toate un suflet

plin de avânt pentru idealurile credinței, în ceice vor forma generația de mâine.

O deosebită atenție merită punctele de piano ale Dșrei Dr. I. Berinde și cel de solo al Dlui Calinici.

Cuvântarea de inchiere a ținut-o Rev. Domn Vicar, mulțumind Agrului pentru aranjarea festivalului, iar asistenței numeroase pentru prezența.

În rândurile numărului public, în afară de Dl. Vicar și preoții a Bisericii noastre am remarcat prezența reprezentanților Bisericii romano-catolice Rever. Arhidiacon Eduard Pilcz; pe priorul casei Piaristilor din localitate Alexandru Ciukovits, capelanul Ioan Fischer; din partea bisericii rutene, On. Zekány preot și pe avocatul Dr. Ludovic Bathory.

Intellectualii greco-catolici, meseriașii, precum și țărani din loc au participat în număr considerabil, umplând până la tixeaală sala festivă a primăriei.

Să dea Dumnezeu, ca viitoarele serbări ale Agru-lui, să arate, că activitatea lui a dat roade din ce în ce mai bogate, umplând sufletele din ce în ce de mai mare dragoste față de Dumnezeu, Biserică și Capul ei văzut.

V. Popp

## Scopul omului.

În lumea văzută, între vietățile pe cari le-a făcut Dumnezeu, cea mai perfectă vietate este „omul”, căruia i-s'a dat numele de: „coroana creaturilor.”

Oare când și cum a făcut Dumnezeu pe om? În vechiul Testament citim că la sfârșitul zilei a șasa a zis Dumnezeu: „Să facem om după chipul și asemănarea noastră” și a luat pământ, a făcut trup de om și a suflat în el suflet nemuritor.

Dumnezeu prin puterea sa supranaturală, prin nemărginita sa înțelepciune, a făcut cea mai mare minune prin crearea lumii văzute și nevăzute, dar aceasta mare minune a făcut-o Dumnezeu pentru oarecare scop.

Scopul acesta trebuie să-l căutăm numai în Dumnezeu, căci cu siguranță putem să știm că a creat-o numai pentru El și numai pentru ași arăta mărirea-l atât de mare. Sf. Scriptură zice: „Toate pentru sine le-a făcut Dumnezeu Domnul.” Deci toată făptura trebuie să laude pe Dumnezeu după puterea ce i-a fost dată fiecăreia. Acea mulțime o micilor vietăți necuvântătoare prea-

măresc pe Dumnezeu, prin păzirea legilor ce Dumnezeu a binevoit a-le sădi întrânsele; dela organizarea furnicilor și până la mișcarea regulată a nenumăratelor stele, toate vestesc atot-puternicia lui Dumnezeu-Creatorul.

Făptura aceia așa numită rațională sau cuvântătoare, adică omul, se deosebește de ființele necuvântătoare prin aceea, că el laudă pe Dumnezeu cu voința și cu știința, pecând celelalte ființe o fac aceasta în urma legii sădite în ele. Iată dar, de ce omul are numele de „coroana creaturilor!” Prin urmare omul este dator, ca să preamărească pe Ziditor mai mult, ca orice altă ființă, și chiar acesta este „scopul omului.”

Dar vai, cât de puțini urmează acestui scop și cât de puțini sunt azi acei, cari cinstesc cum trebuie pe Dumnezeu! Cât de puțini sunt cari își fac aceasta datorie!

Precum copilul simte în mod natural o atragere către părinții lui, așa ar trebui să simtă și omul o atragere către Dumnezeu și să-I facă voia Lui. Aceasta atragere este așa de mare la Sf. Augustin, încât el scrie strălucitele cuvinte cu privire la aceasta: „Făcutu-m'ai pentru Tine Doamne și neliniștită este inima mea, până se va odihni în Tine.”

Ion Drăguș.

## Ce să cetim ?

Războaiele se dau nu numai pe câmpurile de luptă, dar se fac și pe hârtie, cu penițe, este inofensiv, măcarcă de multe ori face mai mari ravagii, decât mii de tunuri. Doară hârtia asmuță om împotriva omului, răscolește patimile, susține flacăra pizmei și urei dintre popoare și dreptatea a resucește așa, încât bunaînțelegerea și apropierea dintre oameni o face imposibilă.

Totdeauna au fost de aceia, cari au zis; că întunerecul este lumină și răul îl înfățișază ca ceva bun. Și aceștia apoi se folosesc de slova scrisă, ca ducând în rătăcire pe alții prin scrisorile lor, să-i supună planurilor

sau intereselor lor. Și lumea cetește, căci hârtia este răbdătoare. Cu slova scrisă de cei înconștienți, întră în suflet și veninul, pânăcând sufletul inveninat de hrana rea a cărților rele, devine în mâna celor răi o massă de ceară, din care poate să facă tot ce dorește.

Azi se dă un război, și mare război! Aceasta luptă se dă nu pentru teritorii sau bogății, ci pentru sufletul omenesc. O parte dintre oameni, dușmani neinpăcați alui Dzeu, a sufletului și a ordinii sociale, în mii și mii de exemplare imprăstie broșuri, foi volante cu scopul evident de a invenina sufletul omenesc; — de alta parte oameni de bine, cu scrieri bune, se silesc a se opune curentelor rele. Lupta este aprigă și primejdioasă, dar depinde dela noi, care parte va fi învingătoare.

Cu toții trebuie să dăm ajutor, acelora, cari ne vreau mântui sufletul nostru, sprijinind ori ce tipăritură creștinească, citindu-o și răspândindu-o în cerc cât mai larg, i-ar de alta parte ferindu-ne de scrierile rele, răzvrătitoare, ispititoare, cu învățăfuri greșite despre Dzeu și Biserica.

Cartea este hrana sufletului. Hărnițivă bine sufletul, cu citiri bune, ca să se întărească în credință, ca în vreme de ispită să poată rezista incercărilor, căci mii și mii de oameni și-au pierdut sufletul citind cărți rele, iar de alta parte, mii și mii rătăciți au cunoscut adevărul din scrieri bune. Citii cărțile bune și le citii bine și vă veți mântui sufletul vostru.

T. Berinde

Poșta Redacției: *Revistei Sonntagsblatt*, Timișoara. — Adânci și călduroase mulțumiri pentru clișeul frumos. S'a retrimis.

## Bisericei Mele.

Supusă la torturi, chinuri și bătăi  
Tu ai urmat o cale spre nesfârșitul bine;  
Din zările întinse, de prin munți și văi  
Au alergat săracii și sclavii în spre tine  
Mântuitoare sfântă!

S'au ridicat ca vifor, întunecați ca norii,  
Cu fruntea înghețată de ură și manie  
Să-ți dărâme vлага și să-ți stingă sorii  
Ce se'n nălțau mai mândrii, ca a poi să fie  
Emblema lumii întregi!

Și-ai scăpat din torturi mai mândră și mai vie,  
Cu putere nouă de jertfă și viață,  
Căci cel ce e cu Tine va fi până'n vecie  
Cel mai tare rege și cea mai îndrăzneală  
Energie.

Tu porți sub scutuți pajistea cerească  
Si calea-i cea nflorită și lenele-i isvoare;  
Iar cel ce vrea aceste să le moștenească,  
Să-și îndrepte pașii cu juvenă cau doare  
Spre acest tezaur!

Re'nălțați-vă popoare și'n sufletul slăbit  
Aprinde-ți raza și flacăra credinței!  
Ridicați-vă și cuibul cotropit  
Il apărați de lume și ghiarele ființei  
Care vă învinge!

Tu puternică ntre vânturi  
Și ploile de păcate!  
Umilite a noastre cânturi  
Le ascultă și ne scoate  
Din păcat.

Niste Vasile

Nr. 112—932—protop.

Veneratele Oficii parohiale din distr.  
Sighet, care încă n'au înaintat aici copiele  
și respectiv duplicatele matriculare, cu in-  
zistență sunt rugate a o face aceasta numai  
de cât. Intârzierea aduce cu sine sancțiuni.

Sighet, la 17 Febr. 1932.

Oficiul protopopesc.

**Scrisoarea encicloică a sfântului Părinte,**  
Papa Piu XI. despre adevărata unire reli-  
gioasă, îndreptată către Patriarhi, Primați,  
Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali,  
care în întreaga lume a produs o adâncă  
impresiune, a apărut în broșură separată cu  
o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep.  
Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de  
Rugăciune către Maica Sfântă, pentru a obți-  
ne prin mijlocirea ei, întoarcerea bisericilor  
despărțite la unitatea creștinței.

O mică cârtică este aceasta și ar fi  
de dorit să se găsească în casele tuturor căr-  
turarilor fie de orice condițiune. Prețul 4  
Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiu-  
nei Sighet.

## Calendar săptămânal.

21—27 Februarie 1932.

21. Dumineca. Vameșului și Fariseului (Ev. d. Luca 18, 10.) P. Timoteiu † 337.
22. Luni. M. din Eughen.
23. Marți. M. Policarp † 169.
24. Mercuri. Aflarea c. S. Ion Bot.
25. Joi. P. Tarasie † 806.
26. Vineri. P. Porfirie. † 421.
27. Sâmbătă C. Procopie † 741.